

enten positive eller negative, skulde gribe fejl i denne Sag, og han advarede stærkt mod at benytte Værgeraadsløven i den Retning. Nej, Værgeraadsløven blev lavet med et helt andet Formaal for Øje. Nu er det imidlertid Værgeraadsløven, som er blevet anvendt her, men hvis det virkelig skulde vise sig, at et Menneske ødelægger sine Børn, er der en anden Lovbestemmelse, hvorefter man kan gribe ind. Der er en Mulighed for at tage Forældremagten fra Forældrene, naar disses Forstand, Helbred eller Sæder gør dem uskikkede til at have Børnene under deres Varetægt. Altsaa, hvis det skulde vise sig, at Faderens, Præstens, Forstand var af den Art, at han ikke var mægtig at opdrage sine Børn, er der andre Midler til at fratage ham Forældremagten end Paakaldelsen af Værgeraadet, og den anden Vej vilde utvivlsomt have været den rigtige.

Naar man anvender Værgeraadsløven paa dette Tilfælde, mener jeg, som sagt, at det er urigtigt. Jeg saa i Gaar — og det var det, som gav mig Stødet til nu at omtale Sagen, idet man jo kunde sige, at den vedrører ikke direkte den foreliggende Sag, hvad den dog gør, for saa vidt som den angaar Statens og Kirkens Forhold til hinanden — en Notits i Regeringens Organ her i Byen, i hvilken der stod, at nu skulde Dr. Muus afgive en Erklæring om Askø-Sagen, og naar denne Erklæring indgaar — den ventes en af de første Dage — vil Overværgeraadet tage Bestemmelse om, hvorvidt Forældrene skal tiltales efter Børnelovens § 40, som lyder paa, at „Forældre og andre Opdragere, som gør sig skyldige i Forførelse eller grov Vanrøgt overfor deres egne eller andres til deres Forsorg betroede Børn, straffes, dersom Værgeraadet begærer det, med Fængsel eller Tvangsarbejde, for saa vidt ikke højere Straf er forskyldt“. Altsaa, det er under Overvejelse, hvorvidt Præsten paa Askø skal straffes med Fængsel eller Tvangsarbejde. Det er egentlig en ret op-rørende Ting at tænke sig, at naar en Mand samvittighedsfuldt søger at komme i Forhold til det Grundskrift, han som Embedsmand i den danske Folkekirke maa være i Overensstemmelse med, og virke derefter — han kan misforstaa det, men det er for Resten klart og tydeligt, hvad Brevets Forfatter, nemlig Herrens Broder Jacob mente —, skal han kunne straffes med Tvangsarbejde eller Fængsel. Det er saadanne Ting, som kommer frem i en Statskirke. Det er muligt, at Staten maa kræve det, men jeg kan vanskeligt

tænke mig det, thi det Barn, som muligvis kunde blive noget vansiret eller maa-ske endog faa større Skade af Brandsaa-rene, kunde maaske sjælelig tage mere Skade af at blive revet bort fra sit Hjem, som det nu er sket, end af at gaa Livet igennem med denne Skade af Brandsaa-rene. Der er ogsaa noget i det Skrift, der er Grundlaget for disse Statsembedsmænd, Præsterne, som taler om hellere at gaa eenøjet ind i Himmerigs Rige end under andre Vilkaar ikke at komme dør.

Det er denne Modsætning mellem det statslige og det kristelige, som er kommet saa skarpt frem her paa samme Maade, som det kom frem i 1840'erne, da Staten rev Børnene fra Forældrene til Daaben, ligesom den nu river dem fra Forældrene til Hospitalet. Tiden er en anden nu; men den Tanke og de Motiver, der ligger bagved, er de samme. Siden Sagen en Gang er rejst, vil jeg henstille til den højtærede Justitsminister, om han ikke vil tage saa blidt paa den som paa nogen Maade muligt. Jeg er ikke i Tvivl om, at han vil gøre det, lige saa lidt som jeg bør være i Tvivl om, at Værgeraadet og andre Institutioner, der har haft med dette Spørgsmaal at gøre, har handlet efter deres bedste Overbevisning. Men det er en saa uhyre fin Ting; det, som Statsmagten her griber ind i, at jeg vil bede om, at man endelig gaar var-somt frem med hele denne Askø-Affære. Her som paa saa mange andre Omraader, der vedrører Børnesagen, beklager jeg, at Kultusministeriet ikke har mere at skulle sige end Justitsministeriet, men nu ligger Forholdet altsaa under Justitsministeriet.

Jeg mener altsaa, at det er et Overgreb, naar man i Askø-Sagen anvender Værgeraadsløven, som det nu er sket, og Konsekvenserne! Jeg beder den højtærede Justitsminister gaa varligt frem. Hvis man gaar frem i denne Sag med Haardhed, tror jeg, at Historien vil fælde en lige saa skarp Dom over dem, der gør det, som over de Statsmyndigheder, der i 1840'erne tvang Børnene fra Forældrene til Daaben.

Ordføreren (Povlsen): Jeg skal ikke komme ind paa de Betragtninger, som det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) anstillede om Værgeraadsinstitutionen og om Askø-Affæren. Jeg synes, at det ærede Medlem passende kunde have gjort denne Sag til Genstand for en Forespørgsel til Justitsministeren. Under den foreliggende Sag hører den i hvert Fald aldeles ikke hjemme.